

Arş. Gör. Betül BOZKIR

**ANONİM ŞİRKET PAY SAHİBİNİN
BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKININ GENEL ESASLARI

1. Tanım.....	3
2. Kavram	6
2.1. Türk Hukuku	6
2.2. Mukayeseli Hukuk.....	9
3. Bilgi Alma Gereksinimi.....	10
4. Bilgi Alma Hakkının Tanınmasındaki Hukuki Gereklilikler	14
4.1. Ortak Konumu.....	14
4.2. Tüzel Kişiliğin Bir Unsuru Olması	18
5. Bilgi Alma Hakkının Tarihsel Gelişimi	20
5.1. Türk Hukukunda Hakkın Tarihsel Gelişimi ve İlgili Düzenlemeler	20
5.1.1. 865 Sayılı Ticaret Kanunu	20
5.1.2. 6762 Sayılı Ticaret Kanunu.....	20
5.1.3. 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu.....	22
5.2. Mukayeseli Hukukta İlgili Düzenlemeler	25
5.2.1. Avrupa Birliği Hukukunda	25
5.2.1.1. Genel Olarak.....	25
5.2.1.2. İlgili Düzenlemeler	26

5.2.2. İngiliz Hukukunda	32
5.2.3. Fransız Hukukunda.....	35
5.2.4. İtalyan Hukukunda	37
5.2.5. Alman Hukukunda.....	39
5.2.6. İsviçre Hukukunda.....	40
6. Bilgi Alma Hakkının Hukuki Niteliği.....	46
6.1. Bireysel Hak Niteliği	46
6.2. Bağımsız Hak Niteliği	48
6.3. Müktesep Hak Niteliği	50
6.4. Vazgeçilmez Hak Niteliği	53
7. Bilgi Alma Hakkının Sûjeleri	55
7.1. Bilgi Alma Hakkının Sahibi.....	55
7.1.1. Pay Sahibi.....	55
7.1.1.1. Pay Sahipliği Sıfatının İspatı.....	58
7.1.1.2. Oydan Yoksunluk Halinde Pay Sahibinin Durumu	62
7.1.1.3. Pay Sahipliği Haklarının Donması Halinde Pay Sahibinin Durumu	63
7.1.2. Bağlı Nama Yazılı Hisse Senetlerinin Devri Halinde Hak Sahibi	63
7.1.3. Devredenin İradesi Olmaksızın Payın Kazanılması Durumları	67
7.1.3.1. Miras Yolu ile İntikal Hali.....	67
7.1.3.2. Eşler Arasındaki Mal Rejimi Hükümleri	77
7.1.3.3. Cebri İcra	79
7.1.4. Temsilci Aracılığıyla Kullanılması.....	79
7.1.5. Ortak Sıfatı Olmadan Pay Üzerinde Hak Sahibi Olanlar	83
7.1.5.1. Pay Üzerinde İntifa Hakkı Bulunması.....	83
7.1.5.2. Payın Hapis, Rehin, Tevdi veya Ariyete Konu Olması	86
7.2. Bilgilendirme Yükümlüsü ve Bilgilendirmekle Görevli Olanlar	87
7.2.1. Yönetim Kurulu	87
7.2.2. Genel Kurul.....	90

7.2.3. Bağımsız Denetime Tabi Anonim Şirketlerde Denetçi	90
8. Bilgi Alma Hakkı Bakımından Önem Arz Eden Hukuki Müesseseler	91
8.1. Kamuyu Aydınlatma İlkesi	91
8.2. Kurumsal Yönetim İlkeleri.....	94
8.3. Eşit İşlem İlkesi	96
9. Bilgi Alma Hakkının Sınırları.....	99
9.1. Şirket Sırrı	99
9.1.1. Mutlak Şirket Sırrı	102
9.1.2. Nispi Şirket Sırrı	103
9.2. Korunması Gereken Diğer Şirket Menfaatleri.....	103
9.3. Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı.....	104

İKİNCİ BÖLÜM

BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI

10. Pasif Bilgi Alma Hakkı.....	107
10.1. Genel Olarak	107
10.2. Hakkın Konusu.....	109
10.2.1. İncelemeye Hazır Bulundurulacak Belgeler	109
10.2.2. İnceleme Yeri	112
10.2.3. İnceleme Zamanı	113
10.2.4. İncelemeye Hazır Bulundurma Yükümlülüğünün İhlaline İlişkin Sonuçlar	113
11. Aktif Bilgi Alma Hakkı (Genel Kurulda Soru Sormak Suretiyle Bilgi Alma).....	117
11.1. Genel Olarak	117
11.2. Hakkın Konusu ve Kapsamı.....	122
11.2.1. Şirket İşleri ve Denetim Faaliyeti.....	123
11.2.2. Bağlı Şirketler.....	124
11.2.3. Gereklilik Kriterine Bağlı Olmama	126
11.2.4. Gündeme Bağlı Olmama.....	128

11.2.5. Eşit İşlem İlkesinin Özel Görünümü	129
12. İnceleme Hakkı.....	134
12.1. Genel Olarak	134
12.2. Hakkın Konusu.....	136
12.2.1. Ticari Defter ve Yazışmalar	136
12.2.2. Pay Defteri.....	137
12.3. Hakkın Kullanımı.....	141

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BİLGİ ALMA VE İNCELEME DAVASI

13. Genel Olarak.....	147
14. Davanın Hukuki Niteliği ve Amacı.....	148
15. Dava Şartları.....	151
15.1. Maddi Dava Şartları	151
15.1.1. Bilgi Alma Hakkının Kullanılmış Olması.....	151
15.1.2. Bilgi Alma Talebinin Haksız Olarak Reddi.....	155
15.2. Usûlî Dava Şartları.....	158
15.2.1. Taraf.....	158
15.2.2. Yetki	158
15.2.3. Görev	158
15.2.4. Dava Açma Süresi	159
15.2.4.1. On Günlük Süre	159
15.2.4.2. Makul Süre	161
16. Yargılama.....	167
16.1. Basit Yargılama Usulü	167
16.2. Adli Tatilin Dava Açma Hakkına Etkisi	167
17. İspat.....	172
18. Mahkeme Kararı ve Kararın Kesinliği Sorunu	176
19. Kararın İcrası.....	182

20. Tahkime Elveriřlilik	186
SONUÇ	189
KAYNAKÇA.....	199